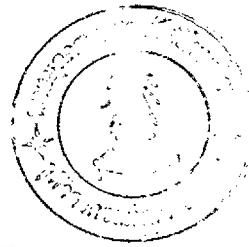

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา นอกจากจะอาศัยทรัพยากรที่มีในประเทศช่วยพัฒนาแล้ว ยังมีความจำเป็นจะต้องใช้คนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา และจะต้องมีทั้งปริมาณและคุณภาพเพียงพอแก่ความต้องการด้วย การที่คนจะมีคุณภาพได้ จะต้องได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม การให้การศึกษาแก่นั้น ก็เพื่อเป็นแนวทางหรือชี้ทางในการดำเนินการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทั้งทางกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาสูงสุดตามความสามารถของแต่ละคน ให้เขาได้รับประสบการณ์ในทางที่พึงประสงค์ รวมทั้งได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติ รู้จักดำเนินชีวิตอย่างประชาธิปไตย รู้จักแก้ปัญหาชีวิต แล้วจะมีความสุข เป็นอยู่ที่มีความสุข มีผลทั้งทางสวัสดิภาพของคนและสังคม

ฉะนั้น การให้การศึกษาที่ดีแก่พลเมือง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ประเทศต้องคำนึงถึง การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญมาก บุคคลจะมีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ และสามารถช่วยประเทศชาติในการพัฒนาบ้านเมืองได้ก็ขึ้น ต้องผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเสียก่อน เพราะการศึกษาในระดับนี้จะต้องสอดคล้องกับการเศรษฐกิจของชาติ เด็กหรือเยาวชนเมื่อสำเร็จมัธยมศึกษาแล้ว ย่อมจะเป็นคนที่มีความสามารถในทางเศรษฐกิจ (economic efficiency) อย่างพอควรทีเดียว คือ สามารถที่จะประกอบอาชีพได้ตามเอกภาพ สามารถจะเลี้ยงตัวเอง และทำนุบำรุงประเทศชาติได้ตามสมควร บุคคลที่ได้รับการศึกษาในระดับนี้เป็นอย่างดี จะมีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นแรงงานระดับกลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือศึกษาต่อเพื่อเป็นแรงงานระดับสูงต่อไป และบุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการ

พัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว¹ การมัธยมศึกษาจึงนับเป็นหัวใจของระบบการศึกษา เพราะ เป็นกุญแจสำคัญในการที่จะพัฒนากำลังคนในประเทศชาติต้องการมาก² อย่างไรก็ตาม แม้จะมีปัญหาการดำเนินงานการมัธยมศึกษาอยู่มาก แต่เราก็จำเป็นต้องลงทุนในขั้นนี้ เพราะการมัธยมศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาทาง เศรษฐกิจและสังคมเหมือนประเทศอื่น ๆ ได้

ปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังขยายการมัธยมศึกษาให้ออกไปทั่วถึงทุกอำเภอ และขยายออกสู่ตำบลที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนให้เป็นโรงเรียนมัธยมประจำตำบล ซึ่งมีถึง 254 โรงเรียนแล้ว³ เพื่อให้บริการทางวิชาการและเปิดโอกาสทางการศึกษาในระดับนี้แก่ท้องถิ่นอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งจะเป็นการพัฒนามั่นคงของเรา ปัญหา รวมทั้ง เป็นการสำรวจความถนัด ความสามารถของเด็กให้มีความรู้ทางวิชาการ และความรู้ขั้นพื้นฐานทางวิชาชีพให้สามารถออกไปประกอบอาชีพตามควรแก่เอกัตภาพ และเป็นสมาชิกที่ดีมีประสิทธิภาพของสังคมต่อไป รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการมัธยมศึกษาตลอดมา โดยเฉพาะตั้งแต่แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 (2515-2519) รัฐบาลได้เน้นที่จะขยายโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยจัดตั้งโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ

¹สมศรี ช่างนก, "บทบาทของหัวหน้าสายสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาสายสามัญในกรุงเทพ-ธนบุรี." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 1-2.

²ดนอม กิตติขจร, "คำปราศรัยของ พลเอก นายกรัฐมนตรี." ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา. (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 1.

³ชัชวาล ศรเกษกริน, งานจัดตั้ง-ยุบ ขยายโรงเรียน, กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา สัมภาษณ์, 11 พฤศจิกายน 2520.

ให้ครบทุกอำเภอในมีสุดท้ายของแผนพัฒนาการศึกษา (2519)¹ และในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 (2520-2524) รัฐบาลจะขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ ให้สามารถรับนักเรียนได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 11 ต่อปี (เป็นอัตราตั้งแต่ปี 2521-2524 หลังจากเปลี่ยนเป็นระบบ 6 : 3 : 3 ในปี 2521) โดยให้ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาการศึกษา รับนักเรียนได้ทั้งสิ้น 3 ล้านคน ในการนี้มีเป้าหมายเพิ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศปีละ 100 โรงเรียน² จากแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 3 ถึงระยะที่ 4 นี้ จะเห็นว่ารัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการมัธยมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การศึกษาระดับนี้ขยายเข้าไปบริการทางวิชาการสู่ชุมชนอย่างทั่วถึงโดยเร็ว อย่างไรก็ตามการขยายเฉพาะค่านปริมาณอย่างเคียวยอมไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควรจะเป็น คุณภาพของเด็กนั้นจะเกิดจากครูให้การอบรมสั่งสอนควบคู่กันไปด้วย ฉะนั้นผู้ที่ทำหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษอบรมสั่งสอนแก่เด็ก ใหญ่จักชวนชวชาญหาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและสังคม ให้พร้อมที่จะ เป็นพลเมืองดี ประกอบอาชีพเป็นกำลังทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศได้อย่างดี คือ ครู³ จึงเห็นได้ว่า

¹กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 3 (2515-2519) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.), หน้า 51.

²กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524) (เฉพาะที่เกี่ยวกับการศึกษาและสังคม) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2519), หน้า 32.

³บุญถิ่น อัครดากร, และรัตนา บุญตันเด็ก, การเตรียมครู, (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 1-2.

ความรู้ ความสามารถทางวิชาการที่เล็กได้รับจะมีมากขึ้นเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง

ดังนั้น การจัดการศึกษาก็จะมีคุณภาพดี บ้างเกิดผลตามแนวทางที่วางไว้ได้นั้น ต้องอาศัยครูเป็นกำลังสำคัญ เพราะครูเป็นตัวจักรในการกำกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคนให้มีความสอดคล้องกับแนวโน้มของสังคมและประเทศชาติที่กำลังเปลี่ยนแปลง ความสำคัญของครูต่อการศึกษา นั้น มีผู้กล่าวไว้มากมาย ครูได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในวงการศึกษานั้น เพราะเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ดังนั้น ครูจึงต้องเป็นผู้รู้ในวิชาการอย่างลึกซึ้ง¹ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม วัตถุประสงค์ทางการศึกษา จำต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะความจำเป็นและความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ดังข้อความของแนวนโยบายการศึกษาของรัฐ ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ข้อ 17 ว่า "รัฐพึงจัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา เพื่อประกันความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาระดับนี้ของพลเมือง โดยจัดให้สอดคล้องและสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนให้มีประสบการณ์ในการทำงาน"² จะเห็นว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อผลได้ผลเสียของการจัดมัธยมศึกษา ซึ่งจะต้องพยายามผลักดันให้คนมีคุณภาพสูง ทั้งกำลังสติปัญญา กำลังกาย ศีลธรรม จรรยา และความสามารถทางเศรษฐกิจ ตลอดจนคุณสมบัติอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของประเทศ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูทุกฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายบริหารโรงเรียนและฝ่ายปฏิบัติงาน

¹ เคโซ สวานานนท์ และคนอื่น ๆ, แนวทางไปสู่การศึกษาแผนใหม่ (พระนคร : โรงพิมพ์การช่างวุฒศึกษา, 2500), หน้า 184-185.

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. (กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, 2520), หน้า 10.

วิชาการ ว่ารู้จักหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อความเป็นครูเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความ
 รับผิดชอบต่องานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของงานบริหารโรงเรียน เป็นงานที่ต้องใช้เวลา
 และไม่สามารถจะวัดออกมาเป็นตัวเลขให้เห็นได้ชัดเจนเหมือนกับงานสาขาอื่นได้ ผู้บริหาร
 โรงเรียนส่วนมากจึงมักไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการบริหารงานด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพ
 เท่าที่ควรจะเป็น แต่จะไปปรับปรุงการบริหารงานทั่วไป งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่
 ที่เสียมากกว่า เพราะเป็นความเจริญงอกงามด้านวัตถุที่สามารถวัดด้วยสายตาได้ง่าย และ
 เป็นการลงทุนที่ดีถ้าออกเป็นตัวเลขให้เห็นได้อย่างชัดเจน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากจึงมัก
 จะรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานด้านนี้ เสียจนลืมหรือมองข้ามความสำคัญยิ่งของการบริหารงานวิชา
 การในโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงในการให้ความรู้แก่นักเรียน สุกใจ
 เหล่าสุนทร ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานด้านวิชาการในโรงเรียนว่า

...งานบริหารเป็นงานซึ่งรับผิดชอบ เพื่อให้งานวิชาการ คือ ความรู้ ความคิด
 และทัศนคติอันดีงามได้มีโอกาสเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า งานวิชา
 การเป็นงานหลัก งานบริหารเป็นงานบริการ เพื่อให้งานหลักดำเนินไปอย่างมี
 ประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานทาง
 การศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างสำคัญในเรื่องวิชาการ และความ
 เจริญเติบโต หรือพัฒนาการในสถานต่าง ๆ ของเยาวชน จึงนับได้ว่าเป็นหัวใจ
 ของหน่วยงานทางการศึกษา ความจำเป็นของงานวิชาการจึงเพิ่มมากขึ้นเป็นทวี
 คุณ งานวิชาการจึงมีความสำคัญเป็นอันดับแรกของผู้สถาปนากิจการศึกษาระยะต่าง ๆ
 สถาบัน จะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ ถ้าฝ่ายวิชาการอ่อน สิ่งต่าง ๆ ด้าน
 อื่นก็จะอ่อนตาม...¹

ความสำคัญของงานด้านวิชาการในโรงเรียนนี้ เกรียง เอี่ยมสกุล ได้ให้ทัศนะความคิดเห็น
 คล้ายคลึงกับ สุกใจ เหล่าสุนทร โดยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ครูใหญ่จะต้องให้ความสำคัญ
 แก่งานวิชาการของโรงเรียนโดยกล่าวว่า

¹สุกใจ เหล่าสุนทร, หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (ธนบุรี :
 โรงพิมพ์บรรณาร, 2505), หน้า 7.

...ครูใหญ่ทุกระดับการศึกษา ซึ่งสำนึกไว้ว่า งานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญยิ่งกว่างานด้านอื่น เพราะเป็นผลประโยชน์โดยตรงที่เด็กจะได้รับ การที่มีกระทรวงศึกษาธิการก็ การมีครูมีโรงเรียนก็ ก็เพื่อจัดให้เด็กได้รับผลประโยชน์จากงานวิชาการของโรงเรียนนั่นเอง ครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องมาตรฐานคุณภาพของงานวิชาการ แผนกกฎหมายโรงเรียนราษฎรก็ยังคงกำหนดไว้โดยชัดเจนว่า ครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบในงานวิชาการ และจะต้องอยู่ประจำที่โรงเรียนตลอดเวลาที่เปิดทำการสอน ทั้งนี้เพื่ออยู่ดูแลการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ และให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ...

จากทัศนคติของนักการศึกษาดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า งานหลักของโรงเรียน คือ งานวิชาการ ผู้รับผิดชอบอย่างสูงของงานด้านนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจะต้องควบคุมรักษามาตรฐานคุณภาพของงานวิชาการในโรงเรียนให้มีความมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ นั่นก็หมายถึงว่า ในการบริหารงานวิชาการ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้เข้มแข็งทันต่อความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาอยู่เสมอ และเป็นงานหลักอันค้ำแรกที่อาจารย์ใหญ่จะต้องยึดมั่นปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา จึงสรุปได้ว่า งานวิชาการของโรงเรียนจะดีหรือเลว ย่อมขึ้นอยู่กับคณะครูทุกฝ่ายในโรงเรียน เนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูทุกคนในโรงเรียนจะต้องมีความรู้มีความเข้าใจในเรื่องขอบเขตและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิชาการเป็นอย่างดี ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การเรียนการสอนหรือการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้

ด้วยความสำคัญอย่างยิ่ง และความมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าให้ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อบกพร่อง และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ

¹เกรียง เอี่ยมสกุล, "ช่วยครูให้แก่นักบริหารที่ดี," วิทยาจารย์

ได้เลือกศึกษาและทำการวิจัยเฉพาะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ อันจะเป็นแนวทางนำไปปรับปรุงแก้ไข เสนอแนะ และพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในภาคใต้
2. เพื่อศึกษาถึงภาระกิจและการปฏิบัติงานวิชาการที่เป็นจริงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในภาคใต้
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในภาคใต้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญที่เปิดสอนในระดับ ม.ศ. 1-3 และระดับ ม.ศ. 1-5 ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ เฉพาะปีการศึกษา 2520
3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารงานวิชาการ อันได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดหรือสายวิชาต่าง ๆ และกลุ่มครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานวิชาการ อันได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนในสายวิชาต่าง ๆ
4. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานวิชาการ เลือกเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

การบริหาร หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือ
ดำเนินการอย่างประสานสัมพันธ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย
อย่างที่บุคคลดังกล่าวตั้งไว้ด้วยกัน

งานวิชาการ หมายถึง ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรียนการ
สอนในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ กระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน หลักสูตรและ
เอกสารการใช้หลักสูตร วิธีสอนและตารางสอน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและห้อง-
สมุด กิจกรรมนักเรียน การนิเทศการสอน การกำหนดค่าให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งความรู้ในท้องถิ่น การแนะแนวการศึกษา การวัดผล
และประเมินผลทางวิชาการ การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียน¹

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ สังกัดกองการ
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โครงสร้างการบริหารงานวิชาการ หมายถึง โครงสร้างในการดำเนินงาน
ทางวิชาการ ซึ่งได้แก่ การแบ่งงานวิชาการออกเป็นหมวดหรือสายวิชาต่าง ๆ การจัด
ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารทางวิชาการ การจัดตั้งกรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน และ
การมอบหมายงานวิชาการของผู้บริหารงานวิชาการให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรง-
เรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

¹ กรมสามัญศึกษา, เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2519
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2519), หน้า 22-28.

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ช่วยครูใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

ผู้บริหารงานวิชาการ หมายถึง ผู้ควบคุมดูแลดำเนินการและรับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดหรือสายวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

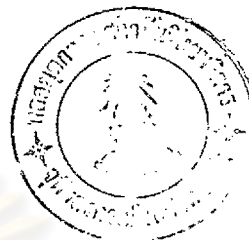
ผู้ปฏิบัติงานวิชาการ หมายถึง ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

ประโยชน์ที่จะได้จากกรวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพความเป็นจริงของโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในภาคใต้
2. ทำให้ทราบถึงสภาพความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานวิชาการที่เป็นจริงทั้งฝ่ายบริหารงานวิชาการและฝ่ายปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้
3. เป็นข้อเท็จจริงที่ชี้ให้เห็นปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานวิชาการทั้งฝ่ายบริหารงานวิชาการ และฝ่ายปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้
4. ทำให้ทราบถึงความนึกเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของทั้งสองฝ่าย แล้วนำความนึกเห็นมา เปรียบเทียบกัน
5. เป็นประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ที่จะใช้เป็นแนวปฏิบัติและหาทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานวิชาการของตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
6. เป็นประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ แก่สถาบันศึกษาอื่น ๆ นอกเหนือจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

7. เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ หรือผู้ที่ทำการศึกษา และค้นคว้าวิจัยในงานด้าน
นี้ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร

การวิจัยเรื่องนี้ ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่าย (Simple Random Sampling) ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดหรือสายวิชา และครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคใต้ โดยการสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกจังหวัด โรงเรียน จากจังหวัดจำนวน 14 จังหวัด คือ ชุมพร พัทลุง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา นราธิวาส ยะลา ปัตตานี สตูล ตรัง กระบี่ พังงา ระนอง และภูเก็ต มาเพียงร้อยละ 40 ได้ 6 จังหวัด คือ พัทลุง สงขลา ปัตตานี ตรัง พังงา และภูเก็ต ในแต่ละจังหวัดสุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ที่เปิดสอนระดับชั้น ม.ศ. 1-5 จำนวนร้อยละ 50 และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ระดับชั้น ม.ศ. 1-3 จำนวนร้อยละ 20 รวม 23 โรงเรียน ได้ผู้บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 219 คน และเลือกครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มาสายวิชาละ 2 คน ได้ครู-อาจารย์ จำนวน 346 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 565 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของครู-อาจารย์ และผู้บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ภาระกิจและการปฏิบัติงานวิชาการ และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา พร้อมกับปัญหาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับงานบริหารการ-

ศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการ จากเอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ก่อนนำไปใช้ ผู้วิจัยนำไปทดลอง (Try-Out) กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ที่ไม่ใช่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 2 โรงเรียน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ปรากฏว่ามีความเที่ยง 0.96

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่วนหนึ่ง และไปส่งด้วยตนเองอีกส่วนหนึ่ง แล้วให้ผู้ตอบส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 528 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.45

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้แล้ว ก็แจกแจงความถี่ แยกตามหัวข้อเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมีชนิยม เลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ ข้อมูลส่วนตัวและโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ภารกิจและการปฏิบัติงาน วิชาการตามลักษณะงานวิชาการ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมีชนิยม เลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้จาก การวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เสนอเรื่องราววรรณกรรม หลักการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

บทที่ 3 เสนอเรื่องวิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 รวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเสนอเป็นตารางและ—

อธิบายประกอบ

บทที่ 5 สรุปลงการวิจัย อภิปรายความคิดเห็นเพิ่มเติม และให้ขอ
เสนอแนะโดยให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินงานของการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย